

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: II Kž 424/15-5

REPUBLIKA HRVATSKA
R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Damira Kosa kao predsjednika vijeća te Miroslava Šovanja i dr. sc. Marina Mrčele kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Martine Slunjski kao zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženog I. S. i drugih, zbog kaznenog djela iz članka 333. stavaka 1. i 3. i drugih Kaznenog zakona, odlučujući o žalbi Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta podnesenoj protiv rješenja Županijskog suda u Zagrebu od 25. studenoga 2015. broj Kv-Us-136/15. (K-Us-8/12.) o ukidanju istražnog zatvora u tijeku postupka nakon podignute optužnice, u sjednici održanoj 15. prosinca 2015.,

r i j e š i o j e:

Odbija se žalba Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta kao neosnovana.

Obrazloženje

Prvostupanjskim rješenjem Županijskog suda u Zagrebu, u tijeku postupku nakon podignute optužnice, protiv optuženog I. S. i drugih, zbog kaznenog djela iz članka 333. stavaka 1. i 3. i drugih Kaznenog zakona („Narodne novine“, broj 110/97., 27/98., 50/00. 129/00., 51/01., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07. i 152/08.– dalje u tekstu: KZ/97.), pod točkom I. izreke je na temelju članka 127. stavka 4. u vezi s člankom 122. stavkom 1. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“, broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. - Odluka Ustavnog suda, 143/12., 56/13., 145/13. i 152/14. – dalje u tekstu: ZKP/08.) protiv optuženog I. S. ukinut istražni zatvor, produljen protiv optuženika rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 30. rujna 2015. godine broj II Kž-343/15., nakon ukidanja prvostupanjske presude, i to po osnovi iz članka 123. stavka 1. točke 1. ZKP/08. Ujedno je naloženo da se optuženi I. S. ima odmah pustiti na slobodu. Pod točkom II. izreke utvrđeno je da je prijedlog optuženika da se jamstvo u iznosu od 12,400.000,00 kuna kojim je zamijenjen istražni zatvor produljen rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 30. rujna 2015. broj II Kž-343/15. sastoji od stavljanja hipoteke za iznos jamstva, uslijed odluke pod I., bespredmetan.

Protiv tog je rješenja žalbu podnio Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (dalje u tekstu: državni odvjetnik), ne navodeći izričito žalbene osnove, s prijedlogom „da Vrhovni sud Republike Hrvatske pobijano rješenje ukine i odredi istražni zatvor opt. I. S.“.

Žalba državnog odvjetnika nije osnovana.

U pravu je državni odvjetnik kada u žalbi ističe da prvostupanjski sud pobijano rješenje nije mogao donijeti u povodu prijedloga optuženog I. S. za određivanje načina polaganje jamčevine koja bi se sastojala u stavljanju hipoteke za iznos jamstva na određene nekretnine, s obzirom na to da u spisu predmeta prileži podnesak optuženog I. S. po branitelju, odvjetniku Č. P. (list 49521.) iz kojeg proizlazi da optuženik povlači prijedlog za ukidanje istražnog zatvora i zamjenu jamstva i mjeru opreza. Stoga je točka II. pobijanog rješenja posve bespredmetna. No, pobijano rješenje nije zbog toga nezakonito jer je prvostupanjski sud, sukladno odredbi članka 131. stavak 3. ZKP/08., obvezan svaka dva mjeseca, do izricanja nepravomoćne presude, računajući od dana pravomoćnosti prethodnog rješenja o istražnom zatvoru, ispitati postoje li zakonski uvjeti za daljnju primjenu istražnog zatvora te ga rješenjem produljiti ili ukinuti. Budući da je prethodno rješenje kojim je protiv optuženika produljen istražni zatvor doneseno 30. rujna 2015. (a istog je dana i postalo pravomoćno), to razmatranje postoje li u konkretnoj situaciji daljnji uvjeti za zadržavanje optuženika u istražnom zatvoru pet dana prije protoka dva mjeseca od pravomoćnosti prethodnog rješenja ne čini prvostupanjsko rješenje nepravilnim i nezakonitim.

Dakle, radi se o redovitoj sudskoj kontroli istražnog zatvora produljenog optuženom I. S., na što je prvostupanjski sud ovlašten (i obavezan), osobito u svjetlu ranijeg propitivanja daljnjeg postojanja istražnozatvorskih razloga, a sve pozivom na Odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske od 24. studenoga 2015. broj U-III-4259/15.

Iako izričito ne navodi u žalbi da se žali zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08., državni odvjetnik u žalbi ističe da pobijano rješenje ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, već sadrži isključivo sadržaj Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske od 24. studenoga 2015. broj U-III-4259/15, a koji sadržaj je izložen na način koji pobijano rješenje čini i nerazumljivim, čime upire na navedenu postupovnu povredu.

Protivno ovakvim žalbenim navodima, iako prvostupanjski sud u pobijanom rješenju u jednom dijelu citira navedenu Odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske, on također u pobijanom rješenju sasvim jasno, valjano i potpuno daje razloge zbog kojih smatra da više ne postoje razlozi za daljnje zadržavanje optuženog I. S. u istražnom zatvoru po osnovi iz članka 123. stavak 1. točke 1. ZKP/08., a sve u kontekstu spomenute Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske, a koje je razloge, uvažavajući obveznost primjene pravnog stajališta izraženog u Odluci Ustavnog suda Republike Hrvatske za konkretan predmet u kojem je ta Odluka donesena, obavezan prihvatiti i ovaj sud drugog stupnja. Ovakvo pozivanje prvostupanjskog suda na Odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske nije dovelo do nezakonitosti pobijanog rješenja, a niti je time počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08. Pobijano rješenje ispitano je i u smislu članka 494. stavka 4. ZKP/08. te je utvrđeno da u njemu nije počinjena niti neka druga

povreda na koju sud drugog stupnja u smislu navedene zakonske odredbe pazi po službenoj dužnosti.

Također je, protivno navodima u žalbi državnog odvjetnika, pravilno prvostupanjski sud u ovom predmetu postupao u skladu s odredbom članka 77. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 99/99., 29/02. i 49/02. – dalje u tekstu: Ustavni zakon). Naime, člankom 77. stavkom 2. Ustavnog zakona propisano je da pri donošenju novog akta iz članka 76. stavka 2. Ustavnog zakona, „... nadležno sudbeno ... tijelo, obvezni su poštivati pravna stajališta Ustavnog suda izražena u odluci kojom se ukida akt kojim je povrijeđeno ustavno pravo podnositelja ustavne tužbe“. Stoga je i ovaj žalbeni navod državnog odvjetnika neosnovan.

Prema tome, uvažavajući upravo citiranu odredbu Ustavnog zakona o obveznosti poštivanja pravnih stajališta Ustavnog suda Republike Hrvatske u odnosu na konkretan predmet u kojem je utvrđeno da je došlo do povrede optuženikovog ustavnog prava, ocjena je i ovog suda da razlozi koji su prvotno opravdavali zaključak da na strani optuženog I. S. postoji opasnost od bijega (činjenica da je po saznanju da se protiv njega pokreće ovaj kazneni postupak optuženik napustio područje R. H. te je njegova nazočnost u ovom postupku osigurana tek izručenjem iz R. A., zatim da članovi njegove uže obitelji žive u inozemstvu te da je u međuvremenu povećana kriminalna količina za koju ga se tereti s obzirom na više kaznenih postupaka koji su protiv njega u tijeku), sada u svjetlu proteka vremena te činjenica vezanih uz optuženikovu osobnu situaciju i objektivne okolnosti vezane za njega, koje utvrđuje prvostupanjski sud u pobijanom rješenju, više nisu „dostatni“ i „relevantni“ da bi opravdavali daljnje optuženikovo zadržavanje u istražnom zatvoru. Pri tome je prvostupanjski sud imao u vidu i u Ustavnoj odluci naglašenu potrebu tzv. dinamičke ocjene potrebe za istražnim zatvorom s obzirom na protek vremena. Naime, doista za vrijeme dok je optuženiku bila oduzeta sloboda (istražni zatvor te izdržavanje kazne) nije bilo niti naznaka njegovih radnji koje bi ukazivale na volju za bijegom iz istražnog zatvora odnosno zatvora, a također nisu postojale niti naznake takvog postupanja koje bi ukazivale na njegovu namjeru bijega kroz vrijeme kada se nalazio u tzv. nadziranoj slobodi (istražni zatvor zamijenjen jamstvom uz određene mjere opreza). Provjerom ponašanja optuženika u svjetlu dinamičke ocjene, kako to u obrazloženju svoje odluke zahtijeva Ustavni sud Republike Hrvatske, ispravno je relevantne činjenice utvrdio i prvostupanjski sud zaključujući da je svojim ponašanjem optuženik pokazao i odgovornost, kako prema članovima obitelji, tako i prema bliskim prijateljima koji su za njega dali jamstvo, što u gotovom novcu, što u nekretninama. Povezujući navedeno s činjenicom da su, zbog određenih privremenih mjera zabrane raspolaganja imovinom optuženik, a i članovi njegove obitelji, onemogućeni raspolagati značajnijim novčanim sredstvima, koji su notorno potrebni za bijeg radi izbjegavanja vođenja više kaznenih postupaka u tijeku te optuženikovom prepoznatljivosti u nacionalnom i međunarodnom okruženju, što sve znatno otežava eventualnu realizaciju bijega te skrivanje, kako u zemlji, tako i u inozemstvu, pravilna je ocjena prvostupanjskog suda da u odnosu na optuženog I. S. više ne postoje „osobite okolnosti“ koje razborito predvidivo upućuju na opasnost da će optuženik pobjeći. Zbog nepostojanja tih okolnosti, kao i nepostojanja bilo kojih drugih istražnozatvorskih osnova, ispravno je utvrđena i nemogućnost primjene blažih mjera osiguranja nazočnosti okrivljenika, a čija primjena dolazi u obzir samo ako se utvrdi postojanje razloga iz članka 123. stavka 1. ZKP/08., a što ovdje nije slučaj.

Stoga je, a s obzirom na to da niti jednim žalbenim navodom državnog odvjetnika nije dovedena u pitanje pravilnost i zakonitost pobijanog rješenja, trebalo na temelju članka 494. stavka 3. točke 2. ZKP/08. odlučiti kao u izreci ovoga rješenja.

Zagreb, 15. prosinca 2015.

Zapisničar:
Martina Slunjski, v.r.

Predsjednik vijeća:
Damir Kos, v.r.